



TURISTUNDERSØKELSEN 2018 VINTERSESONGEN

BAKGRUNNSRAPPORT FOR
FERIEREISENDE

INNOVASJON NORGE



INNHALDSFORTEGNELSE

INNLEDNING	4
FERIEREISENDE	6
Fordelingen av markeder	6
Hvilket land bor du i?	6
Primært transportmiddel på feriereisen til Norge	7
Hvilket transportmiddel brukte du hovedsakelig for å reise til Norge på denne turen?.....	7
Reisehyppighet for de reisende.....	9
Hvor ofte reiser du til Norge på ferie- eller fritidsreise?	9
Antall overnattinger i Norge.....	10
Hvor mange netter har du hatt / kommer du til å ha totalt på denne turen? (i Norge)	10
Fordelingen av overnattinger på regionene i Norge	11
Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt være i hver region? (fordelingen av overnattinger).....	11
Fordelingen av turister på regionene i Norge	13
Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt være i hver region? (fordelingen av turister).....	13
Fordelingen av overnattinger på overnattingssted	15
Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt ha på ... (fordelingen av overnattinger)	15
Fordelingen av turister på overnattingssted	17
Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt ha på ... (fordelingen av turister).....	17
Samlet tilfredshet med reisen til Norge og anbefaling av Norge som reisemål.....	19
På en skala fra 0 til 10, hvor fornøyd eller misfornøyd er du totalt sett med turen til Norge? / I hvilken grad vil du anbefale Norge som reisemål for andre?	19
Tilfredshet med underdimensjoner på reisen i Norge	20
Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med	20

Reisepartnere på turen i Norge	22
Hvem reiser du med på denne turen?	22
Antall i reisefølget	24
Hvor mange av personene i reisefølget deler du også utgifter med, inklusive deg selv? / Hvor mange barn i alderen 0–17 år reiser du med?	24
Gjennomsnittlig antall i reisefølget	25
Hvor mange av personene i reisefølget deler du også utgifter med, inklusiv deg selv? / Hvor mange barn i alderen 0–17 år reiser du med?	25
Andel av pakkereisene	26
Kjøpte du denne turen som en pakketur fra én leverandør?	26
Tjenester inkludert i pakkereisen	27
Hva er inkludert i pakken?	27
"Stedene jeg besøkte, følte overfylte fordi det var for mange turister der"	28
I hvilken grad er du enig i dette utsagnet?	28
Kjønnsfordelingen av de feriereisende	29
Er du kvinne eller mann?	29
Aldersfordelingen av de feriereisende	30
Hvilket år ble du født?	30
Det gjennomsnittlige døgnforbruket på feriereisen i Norge	31
Betydningen av utendørsaktiviteter for ferien i Norge	32
Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)	32
Betydningen av kulturelle aktiviteter for ferien i Norge	33
Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)	33
Betydningen av naturopplevelser for ferien i Norge	34
Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)	34
METODE OG DATAGRUNDLAG	35

INNLEDNING

Innovasjon Norge har i 2018 gjennomført en landsdekkende turistundersøkelse for sjette gang, men denne gang med et nytt design. Formålet med undersøkelsen er fortsatt å avdekke turismens betydning for norsk økonomi, samt gi innsikt og kunnskap som kan bidra til å forbedre turismeproduktet. Turistundersøkelsen har videre som hensikt å gi kunnskap og innsikt om påvirkbar turisme. Som det ligger i navnet er dette turisme som man med den rette innsikt og kunnskap kan ha en innvirkning på i form av målrettede tiltak. Dette er turisme som f.eks. ferie-/og fritidsmarkedet, og MICE. Et eksempel på ikke-påvirkbar turisme er yrkestrafikk.

Denne rapport har fokus på turistene i Norge i vintersesongen fra februar til mai¹ 2018. Den består av intervju med i alt 2 882 norske og utenlandske turister, hvorav 2445 var ferie-/fritidsreisene. Av de ferie-/fritidsreisene var 614 norske og 1 811 utenlandske turister.

Datagrunnlaget er samlet inn av Epinion og vektet opp mot de kommersielle overnattinger i hele perioden.

FLERE OG ANDRE TYPER INTERVJUSTEDER ENN TIDLIGERE GIR ET BREDERE TURISMEGRUNNLAG

Fra og med 2018 gjennomføres Turistundersøkelsen med et nytt undersøkelsesdesign. Datainnsamlingen gjennomføres nå på nettbrett og deltakerne rekrutteres samtidig til en oppfølgende, mer utdypende webundersøkelse. Videre dekker nå undersøkelsen en vesentlig bredere populasjon, ettersom det nå gjennomføres intervju på flere og andre typer intervjusteder enn tidligere. I dag blir intervjuene også gjennomført ved turistattraksjoner, skianlegg, havner, lufthavner m.m. Praksisen frem til 2016 var at intervjuene utelukkende ble gjennomført ved kommersielle overnattingssteder og Hurtigruten. Kommersiell turisme er i likhet med tidligere år definert som turister med minst én kommersiell overnatting. Dette kan være overnatting på hotell, pensjonat, vandrerhjem (hostel), campinghytte på en campingplass, telt/campingvogn eller bobil på campingplass, kommersielt utleide hytter, og/eller Hurtigruten. Fra og med 2018 inkluderes også de reisende som utelukkende ikke har kommersielle overnattinger i populasjonen. Denne gruppen turister er noe som tidligere ikke har blitt fanget opp i Turistundersøkelsen.

¹ Tidligere år har vintersesongen startet i januar måned, men på grunn av forsinkelser i oppstart med ny metode kom ikke Turistundersøkelsen i gang før i midten av februar 2018. Respondenter som har svart at de er transittreisene eller sesongarbeidere inngår ikke i analysen. Tilsvarende er gjeldende for personer som intervjues på sin første dag av reisen.

Det er nettopp derfor det er så viktig at Turistundersøkelsen har endret design for å kunne inkludere de som kun har ikke-kommersielle overnattinger. Dette blir dermed alle andre typer overnattinger og inkluderer f.eks. overnatting i egen/leid hytte, hos familie/venner/bekjente, og/eller Airbnb.

Det er 591 ferie-/fritidsreisene turister i undersøkelsen som utelukkende har brukt ikke-kommersielle overnattingsformer, mens 206 som har brukt en kombinasjon av ikke-kommersielle og kommersielle overnattingsformer. De resterende 1 706 ferie-/fritidsreisene turistene har utelukkende brukt kommersielle overnattingsformer

De endringer som er gjort i undersøkelsesdesignet betyr dog at sammenligning med tidligere års turistundersøkelser kun kan gjøres med de turister som har minst én kommersiell overnatting i 2018. De samlede tallene for 2018 vil til gjengjeld gi et bredere og mer helhetlig bilde av turistene i Norge i 2018 og i årene som kommer.

PERSONLIGE INTERVJU FORDELT OVER HELE LANDET GIR DET BESTE DATAGRUNNLAGET

Turistundersøkelsen gjennomføres som personlige intervju i hele landet. Inntil videre er dette den sikreste måten å samle inn kunnskap om denne målgruppen for å kunne gi et helhetlig bilde av turistene. Teledata og andre nye datakilder kan gi spennende men fragmenterende resultater, og det er dermed kun gjennom intervju med turistene at det pr. d.d. kan oppnås kunnskap om turistenes opplevelser, adferd (f.eks. aktiviteter og forbruk), hvem de er osv. Tilsammen gir dette et solid bilde av turismen i Norge.

Innsamlingen er foretatt av Epinion i samarbeid med Innovasjon Norge og en lang rekke aktører i norsk reiseliv. Det er viktig å påpeke at innsamlingsstedene er valgt ut på bakgrunn av region, nasjonalitet og reisetypen, med ekstra et fokus på sentrale vinter-målgrupper (f.eks. skiturister). Selv om turistenes fordeling i etterkant vektet slik at den enkelte respondent representerer en andel av overnattingsstatistikken, reflekterer derfor ikke tallene direkte den faktiske turisme.

Intervjuene vektet opp mot de kommersielle overnattinger som er registrert av SSB i hele perioden. Ettersom vi ikke kjenner til fordelingen av de ikke-kommersielle overnattinger blir disse vektet på samme måte som de kommersielle overnattinger.

BEDRE DATAKVALITET MED ELEKTRONISK SPØRRESKJEMA

Spørreskjema gjennomføres elektronisk på nettbrett, hvilket sikrer bedre datakvalitet og høyere svarprosent enn ved bruk av de tidligere papirskjema. Igjen kan dette dog vanskeliggjøre sammenligningen med tidligere års turistundersøkelser, men vi er sikker på at den forbedrede datakvaliteten gir et enda bedre grunnlag til å forstå turismen i Norge.

GOD LESELYST MED RAPPORTEN

Innholdsmessig avdekker undersøkelsen de samme sentrale spørsmål som tidligere, herunder turistenes formål, forbruk, reiseatferd, aktiviteter og tilfredshet på en rekke ulike parameter.

Resultatene i rapporten kan brukes med henvisning til «Turistundersøkelsen 2018 – Alle turister i vintersesongen – Bakgrunnsrapport».

Rapporten er utarbeidet av Epinion på vegne av Innovasjon Norge.

God leselest!

FERIEREISENDE

Fordelingene nedenfor baserer seg på besvarelser fra alle ferie-/fritidsreisene turister, oppdelt etter de største markeder.

Fordelingen av markeder

Hvilket land bor du i?

Marked	Andel	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	64%	614
Utenlandske i alt	36%	1811
Sverige	20%	352
Danmark	18%	216
Tyskland	12%	176
Nederland og Belgia	5%	99
Storbritannia	9%	294
USA	7%	97
Frankrike	4%	103
Spania, Italia og Portugal	2%	80
Asia	6%	59
Andre Europa	13%	201
Andre utenfor Europa	4%	134

Primært transportmiddel på feriereisen til Norge

Hvilket transportmiddel brukte du hovedsakelig for å reise til Norge på denne turen?

Transportmiddel	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Fly	53%	18%	22%	67%	74%	79%
Bil	29%	63%	56%	12%	11%	5%
Tog	3%	1%	1%	1%	1%	0%
Bil med campingvogn / bobil	1%	0%	2%	1%	0%	0%
Buss	6%	15%	5%	2%	0%	1%
Ferge/cruise	7%	1%	12%	13%	12%	14%
Motorsykkkel	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Annet	2%	1%	2%	4%	2%	1%
Uvektet antall besvarelser (n)	1809	352	216	176	99	293

Note: To respondenter har ikke besvart spørsmålet om primært transportmiddel og basen for de utenlandske feriereisende er derfor n=1809.

Transportmiddel	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa
Fly	65%	90%	88%	77%	70%	75%
Bil	18%	0%	7%	13%	13%	3%
Tog	5%	0%	3%	7%	6%	13%
Bil med campingvogn/Auto camper	0%	4%	0%	0%	1%	0%
Bus	2%	3%	0%	2%	6%	5%
Ferge/Cruise	7%	0%	1%	0%	3%	2%
Motorsykkel	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Annet	3%	3%	0%	2%	1%	1%
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	200	134

Reisehyppighet for de reisende

Hvor ofte reiser du til Norge på ferie- eller fritidsreise?

Reisehyppighet	Flere ganger i året	Ca. én gang i året	Hvert andre/tredje år	Sjeldnere	Første gang i Norge	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	79%	12%	2%	4%	3%	614
Utenlandske feriereisende i alt	13%	25%	10%	16%	37%	1811
Sverige	18%	39%	18%	14%	11%	352
Danmark	16%	46%	16%	15%	7%	216
Tyskland	9%	11%	8%	21%	51%	176
Nederland og Belgia	6%	31%	11%	18%	33%	99
Storbritannia	14%	24%	10%	11%	41%	294
USA	4%	0%	3%	13%	79%	97
Frankrike	1%	4%	5%	16%	75%	103
Spania, Italia og Portugal	9%	16%	8%	13%	54%	80
Asia	1%	16%	3%	6%	74%	59
Andre Europa	21%	14%	4%	26%	35%	201
Andre utenfor Europa	4%	3%	3%	10%	79%	134
Alle feriereisende	55%	16%	5%	8%	15%	2425

Antall overnattinger i Norge

Hvor mange netter har du hatt / kommer du til å ha totalt på denne turen? (i Norge)

Marked	1 - 3	4 - 7	8 - 14	15+	Gjennomsnittlig antall overnattinger	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	37%	45%	17%	1%	5.2	614
Utenlandske feriereisende i alt	16%	56%	24%	4%	7.3	1811
Sverige	14%	76%	8%	1%	5.7	352
Danmark	13%	73%	13%	1%	6.3	216
Tyskland	14%	36%	46%	4%	9.0	176
Nederland og Belgia	11%	54%	33%	2%	7.3	99
Storbritannia	17%	52%	28%	3%	6.8	294
USA	12%	41%	28%	19%	11.1	97
Frankrike	7%	55%	31%	7%	8.1	103
Spania, Italia og Portugal	20%	46%	29%	5%	6.7	80
Asia	27%	44%	24%	5%	8.7	59
Andre Europa	30%	46%	20%	4%	6.6	201
Andre utenfor Europa	10%	46%	31%	13%	9.5	134
Alle feriereisende	21%	53%	22%	4%	6.8	2425

Fordelingen av overnattinger på regionene i Norge

Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt være i hver region? (fordelingen av overnattinger)

Region	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Nord-Norge	12%	20%	6%	3%	42%	11%	18%
Trøndelag	16%	10%	16%	16%	9%	4%	14%
Vestlandet	13%	18%	8%	13%	16%	20%	28%
Østlandet	55%	26%	67%	65%	7%	50%	19%
Sørlandet	2%	2%	1%	1%	3%	2%	5%
Oslo	2%	11%	2%	2%	10%	10%	11%
Cruise	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Utenfor Norge	1%	12%	1%	1%	13%	3%	5%
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Av forretningsmessige årsaker er Hurtigruten ekskludert fra denne nedbrytning.

Region	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Nord-Norge	25%	44%	41%	18%	23%	15%	19%
Trøndelag	15%	5%	6%	4%	6%	6%	11%
Vestlandet	17%	18%	20%	22%	26%	16%	17%
Østlandet	12%	2%	5%	3%	18%	9%	31%
Sørlandet	2%	2%	2%	7%	3%	1%	2%
Oslo	14%	22%	20%	26%	15%	13%	10%
Cruise	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Utenfor Norge	16%	7%	7%	20%	9%	40%	10%
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Av forretningsmessige årsaker er Hurtigruten ekskludert fra denne nedbrytning.

Fordelingen av turister på regionene i Norge

Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt være i hver region? (fordelingen av turister)

Region	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Nord-Norge	13%	23%	12%	3%	39%	15%	30%
Trøndelag	23%	15%	15%	12%	23%	10%	21%
Vestlandet	23%	26%	7%	10%	26%	36%	40%
Østlandet	40%	34%	55%	64%	12%	59%	22%
Sørlandet	6%	16%	8%	5%	22%	22%	28%
Oslo	6%	30%	6%	5%	28%	41%	30%
Hurtigruten	8%	12%	9%	14%	30%	13%	13%
Cruise	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%
Utenfor Norge	1%	13%	6%	3%	10%	3%	11%
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Ettersom hver turist kan overnatte i flere regioner kan tallene summere til mer enn 100 prosent.

Region	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Nord-Norge	35%	44%	54%	28%	26%	34%	17%
Trøndelag	18%	10%	5%	13%	11%	10%	20%
Vestlandet	54%	30%	37%	44%	32%	53%	24%
Østlandet	10%	4%	9%	2%	20%	18%	38%
Sørlandet	21%	10%	12%	33%	22%	13%	10%
Oslo	59%	47%	42%	78%	42%	68%	14%
Hurtigruten	6%	18%	1%	2%	6%	12%	10%
Cruise	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Utenfor Norge	34%	9%	6%	57%	12%	32%	6%
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Ettersom hver turist kan overnatte i flere regioner kan tallene summere til mer enn 100 prosent.

Fordelingen av overnattinger på overnattingssted

Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt ha på ... (fordelingen av overnattinger)

Overnattingssted	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Hotell av høy standard	12%	9%	12%	9%	4%	12%	11%
Hotell av middels standard	14%	17%	18%	10%	13%	23%	20%
Hotell/pensjonat (budsjett)	1%	3%	2%	3%	3%	1%	4%
Vandrerhjem	0%	3%	0%	0%	16%	1%	3%
Campinghytte på en campingplass	1%	1%	0%	1%	1%	0%	1%
Telt, campingvogn eller bobil på campingplass	2%	1%	1%	0%	1%	0%	0%
Telt, campingvogn eller bobil utenfor campingplass	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
Leid hytte	13%	13%	37%	43%	4%	16%	9%
Egen eller lånt hytte	28%	3%	8%	4%	3%	6%	2%
Familie, venner eller bekjente	17%	18%	7%	8%	9%	10%	20%
Leide private hjem (Airbnb, husbyte mv.)	2%	8%	2%	4%	3%	13%	7%
Cruise	1%	11%	1%	1%	9%	2%	4%
Annet overnattingssted	8%	13%	12%	16%	35%	14%	18%
Uvettet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Av forretningsmessige årsaker er Hurtigruten ekskludert fra denne nedbrytning.

Overnattingssted	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Hotell av høy standard	6%	9%	14%	6%	11%	5%	9%
Hotell av middels standard	15%	10%	21%	21%	19%	18%	17%
Hotell/pensjonat (budsjett)	3%	4%	7%	2%	5%	2%	3%
Vandrerhjem	0%	3%	7%	5%	3%	2%	3%
Campinghytte på en campingplass	0%	2%	1%	0%	1%	0%	1%
Telt, campingvogn eller bobil på campingplass	0%	1%	2%	0%	0%	0%	1%
Telt, campingvogn eller bobil utenfor campingplass	0%	2%	0%	0%	1%	0%	0%
Leid hytte	4%	3%	6%	0%	6%	2%	13%
Egen eller lånt hytte	0%	0%	0%	0%	1%	1%	7%
Familie, venner eller bekjente	30%	20%	15%	37%	24%	23%	18%
Leide private hjem (Airbnb, husbyte mv.)	16%	34%	10%	5%	10%	7%	7%
Cruise	16%	6%	7%	20%	9%	37%	9%
Annet overnattingssted	10%	6%	9%	2%	10%	5%	12%
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Av forretningsmessige årsaker er Hurtigruten ekskludert fra denne nedbrytning.

Fordelingen av turister på overnattingssted

Hvor mange netter har du / kommer du til å totalt ha på ... (fordelingen av turister)

Overnattingssted	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Hotell av høy standard	12%	11%	13%	8%	4%	15%	12%
Hotell av middels standard	16%	20%	10%	7%	26%	19%	23%
Hotell/pensjonat (budsjett)	2%	4%	3%	2%	2%	1%	6%
Vandrerhjem	1%	3%	0%	0%	8%	3%	2%
Campinghytte på en campingplass	1%	3%	0%	0%	1%	16%	1%
Telt, campingvogn eller bobil på campingplass	2%	1%	3%	0%	1%	0%	0%
Telt, campingvogn eller bobil utenfor campingplass	1%	1%	0%	0%	1%	1%	0%
Leid hytte	14%	24%	39%	48%	11%	30%	13%
Egen eller lånt hytte	22%	3%	5%	4%	4%	6%	2%
Familie, venner eller bekjente	21%	17%	8%	8%	7%	7%	25%
Leide private hjem (Airbnb, husbyte mv.)	1%	11%	2%	3%	6%	30%	8%
Hurtigruten	8%	12%	9%	14%	30%	13%	13%
Cruise	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%
Annet overnattingssted	9%	15%	16%	15%	31%	11%	20%
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Ettersom hver turist kan overnatte i flere regioner kan tallene summere til mer enn 100 prosent.

Overnattingssted	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Hotell av høy standard	19%	9%	14%	9%	15%	17%	12%
Hotell av middels standard	36%	15%	42%	28%	28%	44%	18%
Hotell/pensjonat (budsjett)	7%	7%	10%	3%	8%	9%	3%
Vandrerhjem	0%	4%	12%	7%	4%	12%	2%
Campinghytte på en campingplass	11%	3%	1%	0%	5%	3%	2%
Telt, campingvogn eller bobil på campingplass	0%	2%	1%	0%	1%	1%	1%
Telt, campingvogn eller bobil utenfor campingplass	0%	2%	0%	0%	2%	0%	1%
Leid hytte	14%	7%	14%	2%	16%	7%	18%
Egen eller lånt hytte	1%	0%	0%	0%	1%	2%	15%
Familie, venner eller bekjente	22%	19%	20%	51%	32%	28%	20%
Leide private hjem (Airbnb, husbyte mv.)	34%	39%	12%	11%	11%	20%	5%
Hurtigruten	6%	18%	1%	2%	6%	12%	10%
Cruise	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%
Annet overnattingssted	13%	9%	12%	2%	7%	11%	12%
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Ettersom hver turist kan overnatte i flere regioner kan tallene summere til mer enn 100 prosent.

Samlet tilfredshet med reisen til Norge og anbefaling av Norge som reisemål

På en skala fra 0 til 10, hvor fornøyd eller misfornøyd er du totalt sett med turen til Norge? / I hvilken grad vil du anbefale Norge som reisemål for andre?

Marked	Gjennomsnittlig tilfredshet	Vet ikke	Gjennomsnittlig anbefaling	Vet ikke	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	8.7	1%	9.1	1%	614
Utenlandske feriereisende i alt	8.9	2%	9.1	1%	1811
Sverige	8.7	0%	9.0	1%	352
Danmark	8.8	0%	9.2	0%	216
Tyskland	9.0	3%	9.2	4%	176
Nederland og Belgia	8.5	0%	8.7	1%	99
Storbritannia	9.4	0%	9.5	0%	294
USA	9.3	2%	9.4	0%	97
Frankrike	8.7	1%	8.9	0%	103
Spania, Italia og Portugal	9.1	0%	9.3	0%	80
Asia	8.1	13%	8.1	0%	59
Andre Europa	8.9	0%	8.9	0%	201
Andre utenfor Europa	9.2	2%	9.3	2%	134
Alle feriereisende	8.8	1%	9.1	1%	2425

Note: Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0 er 'Svært misfornøyd' og 'I svært begrenset grad' og 10 er 'Svært fornøyd' og 'I svært stor grad'. Gjennomsnittene er utregnet uten 'Vet ikke'.

Tilfredshet med underdimensjoner på reisen i Norge

Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med ...

Dimensjon	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Handlemulighetene	3.9	3.7	3.4	3.7	3.9	3.9	3.8
Attraksjonene og severdighetene	4.0	4.2	4.1	4.1	4.3	4.1	4.5
Gjestfriheten til lokalbefolkningen	4.3	4.4	4.1	4.4	4.5	4.6	4.5
Tilgjengeligheten av mat av høy kvalitet	4.0	3.9	3.7	3.8	4.1	4.0	4.2
Spekteret av tilgjengelige aktiviteter	4.1	4.2	4.2	4.0	4.3	4.0	4.3
Muligheten til å oppleve lokal kultur og livsstil	3.8	4.0	3.8	3.9	4.2	3.8	4.2
Overnattingsstedene	4.4	4.3	4.3	4.3	4.2	4.3	4.5
Prisene i forhold til kvalitet	3.4	3.0	2.9	3.1	3.0	3.0	3.1
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Skalaen går fra 1 til 5, hvor 1 er 'Svært misfornøyd' og 5 er 'Svært fornøyd'. Gjennomsnittene er utregnet uten 'Vet ikke'.

Dimensjon	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Handlemulighetene	4.1	3.5	3.6	3.5	3.5	3.8	3.8
Attraksjonene og severdighetene	4.8	4.0	4.2	4.0	4.2	4.5	4.1
Gjestfriheten til lokalbefolkningen	4.6	4.1	4.5	4.0	4.3	4.6	4.3
Tilgjengeligheten av mat av høy kvalitet	4.3	3.5	3.8	3.7	3.8	4.1	4.0
Spekteret av tilgjengelige aktiviteter	4.5	4.1	4.1	3.8	4.1	4.3	4.1
Muligheten til å oppleve lokal kultur og livsstil	4.4	3.8	3.9	3.4	4.0	4.5	3.9
Overnattingsstedene	4.5	4.1	4.1	3.8	4.4	4.5	4.4
Prisene i forhold til kvalitet	3.4	2.6	3.0	2.9	3.0	3.3	3.3
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Skalaen går fra 1 til 5, hvor 1 er 'Svært misfornøyd' og 5 er 'Svært fornøyd'. Gjennomsnittene er utregnet uten 'Vet ikke'.

Reisepartnere på turen i Norge

Hvem reiser du med på denne turen?

Reisepartner	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Ektefelle/samboer/kjæreste	53%	60%	61%	75%	73%	72%	55%
Andre familiemedlemmer/slektninger	24%	28%	31%	37%	16%	29%	30%
Barn i alderen 0–6	10%	12%	13%	28%	5%	25%	4%
Barn i alderen 7-13	21%	19%	45%	31%	1%	25%	6%
Barn i alderen 14-17	11%	11%	24%	17%	1%	18%	2%
Barn i alderen 18 år eller eldre	6%	8%	12%	10%	4%	6%	4%
Kolleger	3%	5%	4%	2%	4%	0%	5%
Turgruppe	4%	6%	0%	17%	2%	4%	4%
Andre	18%	16%	34%	16%	6%	8%	12%
Reiser alene	12%	6%	2%	4%	12%	9%	7%
Vet ikke / ønsker ikke å svare	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

Note: Det kan angis flere svar og kolonnene kan derfor summere til mer enn 100 prosent.

Reisepartner	USA	Frankrike	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Alle feriereisende
Ektefelle/samboer/kjæreste	57%	69%	32%	32%	45%	45%	56%
Andre familiemedlemmer/slektninger	35%	15%	17%	25%	27%	16%	26%
Barn i alderen 0–6	1%	4%	2%	13%	5%	1%	11%
Barn i alderen 7-13	1%	4%	1%	25%	3%	4%	20%
Barn i alderen 14-17	0%	4%	0%	9%	6%	3%	11%
Barn i alderen 18 år eller eldre	6%	6%	3%	7%	10%	2%	7%
Kolleger	7%	5%	22%	4%	12%	11%	4%
Turgruppe	2%	6%	22%	0%	9%	5%	5%
Andre	18%	15%	7%	8%	8%	13%	17%
Reiser alene	8%	5%	10%	9%	5%	14%	10%
Vet ikke / ønsker ikke å svare	0%	0%	3%	2%	1%	2%	1%
Uvettet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Note: Det kan angis flere svar og kolonnene kan derfor summere til mer enn 100 prosent.

Antall i reisefølget

Hvor mange av personene i reisefølget deler du også utgifter med, inklusive deg selv? / Hvor mange barn i alderen 0–17 år reiser du med?

Marked	1	2	3 - 5	6 - 8	9+	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	47%	32%	14%	4%	2%	614
Utenlandske feriereisende i alt	41%	35%	17%	4%	3%	1811
Sverige	32%	36%	20%	5%	7%	352
Danmark	31%	34%	22%	6%	6%	216
Tyskland	51%	38%	10%	1%	1%	176
Nederland og Belgia	47%	25%	18%	5%	4%	99
Storbritannia	40%	43%	14%	2%	1%	294
USA	36%	45%	14%	4%	0%	97
Frankrike	40%	31%	26%	2%	1%	103
Spania, Italia og Portugal	51%	33%	11%	4%	1%	80
Asia	53%	20%	22%	5%	0%	59
Andre Europa	49%	26%	17%	4%	3%	201
Andre utenfor Europa	47%	37%	13%	3%	1%	134
Alle feriereisende	43%	34%	16%	4%	3%	2425

Note: Gjennomsnittlig antall barn beregnes for reisende med barn. Celler med under 30 respondenter er beholdt blanke.

Gjennomsnittlig antall i reisefølget

Hvor mange av personene i reisefølget deler du også utgifter med, inklusiv deg selv? / Hvor mange barn i alderen 0–17 år reiser du med?

Marked	Gjennomsnittlig antall i reisefølget	Uvektet antall besvarelser (n)	Gjennomsnittlig antall barn i reisefølget	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	2.2	614	2.3	186
Utenlandske feriereisende i alt	2.5	1811	3.1	414
Sverige	3.5	352	3.1	182
Danmark	3.1	216	3.2	108
Tyskland	1.8	176		
Nederland og Belgia	2.5	99	3.2	39
Storbritannia	2.0	294	2.3	34
USA	2.1	97		
Frankrike	2.2	103		
Spania, Italia og Portugal	2.0	80		
Asia	2.1	59		
Andre Europa	2.6	201		
Andre utenfor Europa	2.0	134		
Alle feriereisende	2.4	2425	2.8	600

Note: Gjennomsnittlig antall barn beregnes for reisende med barn. Celler med under 30 respondenter er beholdt blanke.

Andel av pakkereisene

Kjøpte du denne turen som en pakketur fra én leverandør?

Marked	Andel pakkereisene	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	19%	614
Utenlandske feriereisende i alt	28%	1811
Sverige	23%	352
Danmark	27%	216
Tyskland	54%	176
Nederland og Belgia	31%	99
Storbritannia	34%	294
USA	26%	97
Frankrike	25%	103
Spania, Italia og Portugal	27%	80
Asia	12%	59
Andre Europa	23%	201
Andre utenfor Europa	24%	134
Alle feriereisende	22%	2425

Tjenester inkludert i pakkereisen

Hva er inkludert i pakken?

Tjeneste	Utenlandske pakkereisene	Norske pakkereisene	Alle pakkereisene
Transport til og fra Norge/reisemålet	76%	54%	64%
Lokal transport under oppholdet	35%	26%	30%
Overnatting under oppholdet	89%	92%	91%
Mat under oppholdet (to eller flere måltid per dag)	71%	77%	74%
Aktiviteter og utflukter	31%	22%	26%
Heiskort, skileie, skiskole osv.	18%	15%	16%
Annet (f.eks. leiebil, inngangsbilletter, guidede turer)	16%	9%	12%
Uvektet antall besvarelser (n)	480	109	589

Note: Andeler oppgitt er av de pakkereisene.

"Stedene jeg besøkte, følte overfylte fordi det var for mange turister der"

I hvilken grad er du enig i dette utsagnet?

Marked	Ja, i stor grad	Ja, til en viss grad	Ja, i mindre grad	Nei, ikke i det hele tatt	Vet ikke	Ikke relevant	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	8%	14%	19%	49%	3%	6%	614
Utenlandske feriereisende i alt	4%	9%	19%	62%	3%	3%	1811
Sverige	5%	12%	26%	50%	3%	4%	352
Danmark	3%	9%	25%	60%	3%	1%	216
Tyskland	4%	13%	17%	56%	5%	4%	176
Nederland og Belgia	3%	1%	8%	85%	1%	1%	99
Storbritannia	1%	3%	11%	81%	4%	0%	294
USA	2%	3%	21%	70%	4%	0%	97
Frankrike	2%	0%	6%	88%	1%	4%	103
Spania, Italia og Portugal	9%	12%	19%	54%	2%	4%	80
Asia	15%	2%	5%	75%	0%	3%	59
Andre Europa	5%	12%	22%	51%	3%	7%	201
Andre utenfor Europa	3%	8%	9%	72%	4%	4%	134
Alle feriereisende	7%	12%	19%	54%	3%	5%	2425

Kjønnsfordelingen av de feriereisende

Er du kvinne eller mann?

Marked	Mann	Kvinne	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	50%	50%	614
Utenlandske feriereisende i alt	44%	56%	1810
Sverige	32%	68%	352
Danmark	45%	55%	216
Tyskland	42%	58%	176
Nederland og Belgia	59%	41%	99
Storbritannia	44%	56%	294
USA	56%	44%	97
Frankrike	60%	40%	103
Spania, Italia og Portugal	57%	43%	80
Asia	28%	72%	59
Andre Europa	47%	53%	200
Andre utenfor Europa	52%	48%	134
Alle feriereisende	48%	52%	2424

Aldersfordelingen av de feriereisende

Hvilket år ble du født?

Marked	Under 34 år	35 - 55 år	56 år eller eldre	Ønsker ikke å svare	Uvektet antall besvarelser (n)
Norge	33%	36%	21%	10%	614
Utenlandske feriereisende i alt	29%	42%	19%	10%	1811
Sverige	21%	61%	13%	4%	352
Danmark	18%	56%	21%	5%	216
Tyskland	34%	24%	25%	18%	176
Nederland og Belgia	13%	56%	22%	9%	99
Storbritannia	22%	28%	31%	19%	294
USA	52%	12%	29%	7%	97
Frankrike	39%	25%	23%	13%	103
Spania, Italia og Portugal	35%	41%	17%	7%	80
Asia	19%	61%	5%	14%	59
Andre Europa	55%	24%	12%	9%	201
Andre utenfor Europa	30%	31%	22%	17%	134
Alle feriereisende	32%	38%	20%	10%	2425

Det gjennomsnittlige døgnforbruket på feriereisen i Norge

Det gjennomsnittlige døgnforbruket er regnet ut basert på svar fra en kombinasjon av flere spørsmål. Se forklaring under tabell.

Døgnforbruk	Norge	Utenlandske feriereisende i alt	Sverige	Danmark	Tyskland	Nederland og Belgia	Storbritannia
Døgnforbruk Total	1355	1625	1205	1425	2275	1665	1835
Døgnforbruk Overnatting	290	375	365	390	355	405	380
Døgnforbruk Transport	250	275	120	190	230	260	310
Døgnforbruk Øvrig	540	450	395	430	485	365	480
Døgnforbruk Kursavgifter	0	0	0	0	0	0	0
Døgnforbruk Pakkereisen	270	525	325	415	1205	640	660
Uvektet antall besvarelser (n)	614	1811	352	216	176	99	294

UTREGNING AV DØGNFORBRUK: Alle turister som har blitt intervjuet blir spurt om deres forbruk i alt og på tvers av ulike forbruksposter. Forbruket blir angitt for hele reisen og reisefølget. I noen tilfeller intervjues turistene midt i reisen, hvor de i så tilfelle blir bedt om å angi deres forventede totalforbruk, samt gårsdagens forbruk. Forbruket har i etterkant blitt renset for ekstremverdier slik at tallene avspeiler turistenes reelle forbruk.

Døgnforbruk	USA	France	Spania, Italia og Portugal	Asia	Andre Europa	Andre utenfor Europa	Total
Døgnforbruk Total	1575	1555	1655	2420	1345	1925	1450
Døgnforbruk Overnatting	395	310	415	545	295	440	320
Døgnforbruk Transport	395	305	315	750	280	470	255
Døgnforbruk Øvrig	435	380	445	840	380	450	510
Døgnforbruk Kursavgifter	0	0	0	0	0	0	0
Døgnforbruk Pakkereisen	350	560	480	290	395	565	360
Uvektet antall besvarelser (n)	97	103	80	59	201	134	2425

Betydningen av utendørsaktiviteter for ferien i Norge

Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)

Aktiviteter	Norge (n=614)	Utenlandske feriereisende i alt (n=1811)	Sverige (n=352)	Danmark (n=216)	Tyskland (n=176)	Nederland og Belgia (n=99)	Storbritannia (n=294)	USA (n=97)	Frankrike (n=103)	Spania, Italia og Portugal (n=80)	Asia (n=59)	Andre Europa (n=201)	Andre utenfor Europa (n=134)	Alle feriereisende (n=2425)
Delta i sportslige aktiviteter (løping, klatring, kiting, paragliding osv.)	1.8	1.6	1.4	1.4	1.8	1.6	1.5	1.7	1.8	2.0	1.9	1.7	1.7	1.7
Gå på turer/fjellturer i over to timer	2.2	1.9	1.6	1.6	2.2	1.9	2.0	2.3	2.3	2.3	2.2	2.2	2.3	2.1
Teste grensene mine	1.9	1.6	1.7	1.7	1.6	1.5	1.6	1.5	1.4	1.8	1.7	1.7	1.8	1.8
Sykle i naturen (for eksempel i terrenget eller i skogen)	1.7	1.5	1.3	1.4	1.7	1.4	1.4	1.3	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.6
Sykle i byen eller på veier	1.6	1.4	1.3	1.3	1.6	1.4	1.3	1.3	1.5	1.6	1.7	1.7	1.7	1.6
Alpint/snøbrett	2.3	1.9	2.4	2.4	1.4	1.9	1.7	1.4	1.5	1.8	1.5	1.8	1.8	2.1
Langrenn	2.2	1.6	1.7	1.7	1.6	1.4	1.4	1.3	1.5	1.5	1.5	1.6	1.7	2.0
Saltvannsfiske	1.5	1.3	1.2	1.2	1.4	1.1	1.2	1.2	1.3	1.5	1.6	1.4	1.6	1.4
Delta på skikurs	1.4	1.5	1.5	1.7	1.3	1.5	1.3	1.2	1.3	1.5	1.6	1.6	1.5	1.4
Kjøre snøscooter (sjåfør eller passasjer)	1.5	1.4	1.3	1.2	1.3	1.3	1.3	1.2	1.4	1.4	1.7	1.4	1.6	1.4
Besøke fornøyelsesparker	1.7	1.3	1.3	1.2	1.3	1.5	1.2	1.2	1.2	1.7	1.9	1.6	1.6	1.6
Kjøre hundeslede (sjåfør eller passasjer)	1.4	1.4	1.2	1.2	1.6	1.6	1.4	1.3	1.7	1.8	1.6	1.6	1.7	1.4
Toppturer (på ski eller til fots)	2.0	1.8	1.8	1.5	1.7	1.6	1.8	1.7	2.2	2.2	1.8	2.0	1.9	1.9
Ferskvannsfiske	1.5	1.3	1.2	1.2	1.3	1.2	1.3	1.2	1.4	1.6	1.6	1.4	1.6	1.4
Kajak/kano, rafting	1.5	1.4	1.3	1.3	1.6	1.3	1.3	1.4	1.7	1.6	1.5	1.5	1.5	1.4

Note: 1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig. Gjennomsnittene utregnes uten 'Vet ikke'.

Betydningen av kulturelle aktiviteter for ferien i Norge

Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)

Aktiviteter	Norge (n=614)	Utenlandske feriereisende i alt (n=1811)	Sverige (n=352)	Danmark (n=216)	Tyskland (n=176)	Nederland og Belgia (n=99)	Storbritannia (n=294)	USA (n=97)	Frankrike (n=103)	Spania, Italia og Portugal (n=80)	Asia (n=59)	Andre Europa (n=201)	Andre utenfor Europa (n=134)	Alle feriereisende (n=2425)
Kulinariske opplevelser og matopplevelser	2.3	2.1	1.8	1.7	2.3	2.3	2.5	2.5	2.2	2.4	2.3	2.1	2.5	2.2
Besøke historiske bygninger/steder	2.1	2.1	1.5	1.5	2.5	2.2	2.3	2.6	2.4	2.2	2.5	2.3	2.5	2.1
Opplive moderne kunst	1.6	1.6	1.4	1.3	1.8	1.4	1.9	1.8	1.6	1.8	1.9	1.7	2.0	1.6
Opplive festivaler, nasjonale feiringer og nasjonale arrangementer	2.1	1.8	1.5	1.4	2.1	1.7	2.0	1.9	1.6	2.0	2.2	1.9	2.0	2.0
Gå på teater, ballett, konserter eller operaforestillinger	1.9	1.5	1.3	1.3	1.6	1.4	1.7	1.7	1.5	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8
Besøke museer	1.8	1.9	1.5	1.4	2.2	1.9	2.1	2.4	2.2	2.4	2.3	2.1	2.4	1.8
Opplive lokal kultur, livsstil og tradisjon	2.2	2.3	1.9	1.8	2.5	2.4	2.6	2.8	2.5	2.6	2.5	2.4	2.7	2.2
Sightseeing	2.2	2.2	1.7	1.6	2.5	2.4	2.6	2.8	2.5	2.4	2.8	2.5	2.7	2.2
Tilbringe tid med andre	2.8	2.6	2.7	2.7	2.5	2.5	2.6	2.6	2.4	2.4	2.6	2.6	2.4	2.7
Ha det gøy	2.8	2.8	2.9	2.8	2.7	2.9	2.8	2.9	2.6	2.5	2.9	2.7	2.8	2.8
Handle	2.1	1.6	1.4	1.5	1.7	1.6	1.8	1.8	1.6	1.7	2.0	1.8	1.9	1.9
Opplive byen og livet til lokalbefolkningen	2.3	2.3	1.9	1.8	2.6	2.4	2.5	2.7	2.5	2.6	2.6	2.5	2.7	2.3

Note: 1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig. Gjennomsnittene utregnes uten 'Vet ikke'.

Betydningen av naturopplevelser for ferien i Norge

Hvor viktig er aktivitetene nedenfor for ferien din i Norge? (1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig)

Aktiviteter	Norge (n=614)	Utenlandske feriereisende i alt (n=1811)	Sverige (n=352)	Danmark (n=216)	Tyskland (n=176)	Nederland og Belgia (n=99)	Storbritannia (n=294)	USA (n=97)	Frankrike (n=103)	Spania, Italia og Portugal (n=80)	Asia (n=59)	Andre Europa (n=201)	Andre utenfor Europa (n=134)	Alle feriereisende (n=2425)
Oppleve naturen	2.6	2.7	2.6	2.7	2.9	2.8	2.7	2.8	2.8	2.8	2.6	2.8	2.8	2.6
Oppleve nordlyset	2.1	2.2	1.7	1.8	2.7	2.3	2.5	2.3	2.7	2.6	2.3	2.4	2.7	2.1
Oppleve fjellene	2.6	2.7	2.7	2.7	2.7	2.6	2.8	2.8	2.7	2.8	2.4	2.6	2.6	2.6
Oppleve fjordene	2.3	2.4	2.0	1.9	2.8	2.4	2.7	2.8	2.8	2.7	2.5	2.6	2.7	2.3
Besøke nasjonalparker	2.0	2.0	1.7	1.6	2.2	2.3	2.3	2.2	2.5	2.4	2.3	2.2	2.4	2.0
Oppleve midnattssolen	2.0	2.0	1.6	1.7	2.4	2.0	2.1	1.9	2.3	2.2	2.0	2.1	2.2	2.0
Oppleve dyrelivet	2.0	2.1	1.6	1.8	2.5	2.4	2.4	2.4	2.4	2.3	2.0	2.2	2.4	2.1
Lade batteriene	2.6	2.4	2.4	2.4	2.7	2.4	2.5	2.3	2.4	2.4	2.1	2.4	2.5	2.5

Note: 1 = Ikke viktig, 2 = Litt viktig, 3 = Svært viktig. Gjennomsnittene utregnes uten 'Vet ikke'.

METODE OG DATAGRUNDLAG

Populasjonen i Turistundersøkelsen er alle turistene i Norge. Turister er definert ved at de har minst én overnatting i Norge, samt at de ikke har tilbrakt mesteparten av siste året i Norge (maks. 182 overnattinger), slik også definert av Eurostat. Transittreisene og sesongarbeidere inngår ikke i Turistundersøkelsen. Respondenter som oppholder seg i over et halvt år på «ferie» i Norge er også ekskludert, ettersom disse betegnes som bosettere fremfor turister. Svalbard inngår heller ikke i undersøkelsen.

Turistundersøkelsen fokuserer dermed på de sentrale målgrupper som er relevant for den norske turismen. Sentrale målgrupper er fastsatt av Innovasjon Norge i samarbeid med Epinion. I vintersesongen 2018 dekker disse sentrale målgrupper utenlandske feriereisende med et særlig fokus på Innovasjon Norges hovedmarkeder, samt ski- og nordlysturister. Disse grupper er derfor overrepresentert i datainnsamlingen, noe som også er begrunnelsen for hvorfor all data fra Turistundersøkelsen kun benyttes i vektet form.

DATAINNSAMLINGEN

Epinion har foretatt datainnsamlingen av Turistundersøkelsen i 2018 i samarbeid med Innovasjon Norge og en lang rekke aktører i norsk reiseliv.

Personlige intervju på intervjulokasjoner i hele Norge

Datainnsamlingen gjennomføres i hele Norge etter en nøye tilrettelagt utvalgsplan. Utvalgsplanen er satt opp slik at den sikrer at det er et tilstrekkelig antall intervju på tvers av regioner og samtidig prioriterer de sentrale turisme-målgrupper, som skiturister, MICE-turister, campingturister og Hurtigruten-turister. Utvalgsplanen er satt opp på bakgrunn av den kommersielle overnattingsstatistikk fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og basert på fjorårets overnattingsregion, nasjonalitet og reisetypen. Dette resulterer i regionale kvoter som videre er justert etter hvor de sentrale turistmålgrupper finnes. I vintersesongen 2018 er skisteder på Østlandet samt Nordlysturismen i Nord-Norge prioritert. Utvalgsplanen ble løpende justert for å sikre overholdelsen av de forhåndsbestemte kvotene.

For å sikre et tilstrekkelig antall intervju blant sentrale målgrupper er datainnsamlingen ikke representativ. Det betyr at data i Turistundersøkelsen ikke direkte avspeiler Norges samlede turisme. Selv om data vektet i etterkant i forhold til den kommersielle overnattingsstatistikken, kan det likevel foreligge skjevheter som kan ha betydning for resultatene.

Datainnsamlingen i 2018 foretas på flere og andre intervjusteder enn Turistundersøkelsen i perioden 2012-2016. Det nye innsamlingsdesignet inkluderer nå turistattraksjoner, skianlegg, havner og lufthavner, fremfor utelukkende kommersielle overnattingssteder og Hurtigruten. Endringen av utvalgsdesignet kommer av at også Norge har en stor mengde av turister som benytter seg av ikke-kommersielle overnattingsformer slik som f.eks. egne eller lånte hytter, telt eller bobil utenfor campingplasser, Airbnb, venner eller familie mv. I 2018 er populasjonen og datainnsamlingen derfor utvidet til å inkludere turister som benytter ikke-kommersielle overnattingsformer. Ved sammenligning med tidligere års turistundersøkelser vil det likevel kun være turister som har minst én kommersiell overnatting i 2018, ettersom datainnsamlingen frem til 2018 kun inkluderte de som hadde minst én kommersiell overnatting.

Elektroniske spørreskjema innsamlet personlig på nettbrett med mulighet for en oppfølging per e-post

Turistundersøkelsen foregår ved personlige intervju på nettbrett. I praksis ble turistene spurt om de vil delta i undersøkelsen og etter aksept fikk de utlevert et nettbrett hvor spørreskjema ble besvart. Ved tvilsspørsmål eller behov for hjelp har intervjueren bistått med veiledning. Spørreskjemaet er blitt oversatt til 15 ulike språk for å minske evt. språk-barrierer. I tillegg til norsk er språkene benyttet følgende; Engelsk, Tysk, Nederlandsk, Svensk, Kinesisk, Fransk, Dansk, Spansk, Italiensk, Koreansk, Polsk, Russisk og Islandsk. Cruiseturister utover Hurtigruten får et separat spørreskjema med noen egne spørsmål tilpasset deres situasjon. På slutten av det personlige intervjuet ble respondentene spurt om de vil delta i en oppfølgende og mer utdypende undersøkelse etter endt reise. Det utdypende spørreskjema har gitt mulighet for å redusere lengden av det personlige spørreskjema.

Turistundersøkelsen ble i perioden 2012-2016 gjennomført som papirspørreskjema, hvilket blant annet ga utfordringer i forhold til manglende besvarelser på enkelte spørsmål, leseligheten av besvarelsene og feilregistreringer. De fleste av disse problemer er løst ved bruk av elektronisk spørreskjema på nettbrett og innsamling ved personlige intervju. Det elektroniske spørreskjema sørger for at alle spørsmål besvares, samt at eventuelle feilregistreringer løpende fanges og informeres om i form av feilmeldinger til respondenten.

VEKTING AV DATA

Ettersom data i Turistundersøkelsen er innsamlet disproporsjonalt, dvs. med en overvekt på sentrale målgrupper som f.eks. utenlandske feriereisende, skiturister mv., fremfor en representativ fordeling, så skal datagrunnlaget vektet. Det innsamlede datagrunnlaget vektet opp mot den kommersielle vernatningsstatistikk fra SSB, som inntil videre representerer den beste fordelingen av turistene i Norge. Det finnes ingen offentlig tilgjengelig overnatningsstatistikk for ikke-kommersielle turismeovernattinger og disse vektet derfor etter samme fordelinger som de kommersielle. Populasjonstallene fra SSB er stratifisert etter beliggenhet, og sammen med respondentens nasjonalitet utgjør hver av disse kombinasjonene en celle. Et eksempel på en celle er *norske* turister i *Nord-Norge*.

Vekten sørger for at turistgrupper som er underrepresentert i stikkprøven i forhold til populasjonen blir vektet opp, mens overrepresenterte grupper blir vektet ned. Ved å multiplisere denne vekten med de enkelte respondenters svar på de enkelte spørsmål i undersøkelsen, kommer fordelingen av svar i stikkprøven tilnærmet til å representere svarene som finnes i populasjonen.

Stikkprøven er vektet på overnatningsnivå. Dette innebærer at en turist som reiser alene med f.eks. 6 overnattinger er vektet 6 ganger og derfor teller mer enn en turist som reiser alene med bare 1 overnatting. På tilsvarende måte tas det høyde for antall i reisefølget. For å unngå at enkelte respondenter får uforholdsmessig stor betydning er vekten blitt trimmet i etterkant, så hver besvarelse kan maksimalt være 6 gange høyere enn en turist med én overnatting som reiser alene. På den måten veier gjester med mange overnattinger og et stort reisefølge fortsatt tyngre enn gjester med få overnattinger og få i reisefølget, men uten at enkelte gjester kan påvirke gjennomsnittene uforholdsmessig mye.

Prosessen rundt vektingen følger den iterative proporsjonale fitting algoritme, som estimerer celleverdier slik at de marginale totaler forblir faste, hvilket gir mulighet for å sikre representativitet på flere variabler og celler. Stikkprøven transponeres tilbake til individnivå før analysene gjennomføres. Tallene i rapportene er derfor et uttrykk for analyser av individer, eller rettere sagt turister (angitt med «n» i tabellene).

Vektingen brukes i alle analyser med få unntak, og andelene representerer dermed overnattinger. Vekten er ikke blitt brukt i analyser som viser fordelingen av overnattinger og reisefølge. Dette er for å unngå at det vektet «dobbel» i forhold til antall overnattinger og reisefølget.

De store endringene i undersøkelsesdesignet har også betydning for vekten. Ettersom denne rapport bygger på de første innsamlede data under det nye designet, må vekten anses som foreløpig. I slutten av 2018, når det foreligger et større datagrunnlag (flere antall intervju med turister) over hele året, vil det beregnes en samlet vekt-modell. Dette innebærer at resultatene i denne rapporten kan bli justert i etterkant dersom det viser seg at en annen metode for vekting er mer hensiktsmessig.

BEREGNING AV FORBRUKET OG ERSTATNING AV «OUTLIERS»

Forbruket er beregnet per overnatting per reisefølge ut ifra det totale antall overnattinger og størrelsen på reisefølget som respondenten har oppgitt. Det tas i så måte høyde for både ferielengden og reisegruppens størrelse i beregning av forbruket.

Hvilket forbruksspørsmål respondenten svarer på avhenger av når på reisen respondenten har blitt intervjuet. Intervju med respondenter midt på reisen blir spurt om det forventede totale reisefølgeforbruket på hele reisen, samt gårsdagens forbruk. Intervju med respondenter på siste dag av reisen (f.eks. i lufthavnterminaler) blir spurt om det totale reisefølgeforbruket som har blitt brukt på reisen. Pakkereisene blir bedt om å oppgi deres totalforbruk på pakken, og øvrige forbruksspørsmål er eksklusiv dette pakkeforbruket. På samme måte blir forbruksspørsmålene besvart både samlet for hele reisen og fordelt på ulike forbruksposter. Hvis forbrukspostene avviker markant fra det oppgitte totalforbruk, bes det gi en ekstra godkjenning av de oppgitte forbrukstall. Det er mulig å oppgi forbruket i 36 forskjellige valuta¹, som i etterkant har blitt omregnet til norske kroner ved bruk av de månedlige valutakursene fra Norges Bank.

Videre har det blitt gjennomført en håndtering av såkalte «outliers» for respondentenes samlede døgnforbruk og pakkeforbruk. Dette i form av at både respondenter med et svært lavt eller et svært høyt døgnforbruk er blitt erstattet med høyeste og laveste verdier innenfor det enkelte marked og primære overnatningsform. For å identifisere potensielle «outliers» er det samlede døgnforbruket i første omgang blitt log transformert for å oppnå en statistisk normalfordeling av forbruket. Deretter er «outliers» blitt definert ved verdier som ligger mer enn 3,5 ganger MAD (median absolute deviation) over eller under medianverdien, hvor MAD blir et mål for det samlede døgnforbrukets absolutte avvik fra medianen.

I etterkant blir fordelingen av forbruket på ulike forbruksposter utregnet ved å betrakte den gjennomsnittlige andel av forbrukspostenes størrelse i forhold til de øvrige poster.

Det er imidlertid mulig at oppgi '0' på alle forbruksposter, men likevel ha angitt et totalforbruk. I disse tilfeller benyttes de gjennomsnittlige andeler for forbrukspostene innenfor det aktuelle marked og primære overnattingsform, til å erstatte de manglende andeler. Den endelige fordeling av forbruket oppnås deretter ved å multiplisere forbrukspostenes andeler med respondentens samlede forbruk. Dette sikrer at forbrukstallene summeres til det samlede forbruk uten forbruket på pakke.

Forbruksmodellen som her har blitt gjennomgått er som tidligere nevnt tentativ og det arbeides aktivt med å utvikle en oppdatert forbruksmodell som kan produsere mer presise og robuste estimater.

¹: USD (amerikanske dollar), GBP (britiske pund), CAD (kanadiske dollar), DKK (danske kroner), NOK (norske kroner), SEK (svenske kroner), CHF (sveitsiske franc), JPY (japanske yen), EUR (euro), CNY (kinesiske yuan), RUB (russiske rubler), PLN (polske zloty), AUD (australske dollar), NGN (nigerianske naira), TWD (ny taiwansk dollar), KRW (sørkoreanske won), SRD (surinamske dollar), NZD (newzealandske dollar), HKD (Hongkong-dollar), HUF (ungarske forint), ILS (israelske nye shekel), ZAR (sørafrikanske rand), SGD (Singapore-dollar), MXN (meksikanske pesos), MTL (maltesiske lire), TRY (tyrkiske lire), HRK (kroatisk kuna), INR (indiske rupi), BGN (bulgarske lev), CZK (tsjekkiske koruna), BRL (brasilianske real), THB (thailandske baht), PHP (filippinske pesos), MYR (malaysiske ringgit), VND (vietnamesiske dong), ISK (islandske kroner).

DATAGRUNNLAGET

Tabell 1 og 2 på neste side viser datagrunnlaget for undersøkelsen. Tabell 1 viser hvor mange intervju med feriereisende som har blitt utført i de enkelte regionene i vintersesongen 2018, oppdelt etter hhv. norske og utenlandske feriereisende.

Tabell 2 viser hvor mange intervju som har blitt utført med feriereisende som har overnattet i de enkelte regioner i vintersesongen 2018, oppdelt etter hhv. norske og utenlandske feriereisende.

Tabell 1 - Antall intervju i vintersesongen med feriereisende i enkelte regioner

Intervjuregion	Norske feriereisende	Utenlandske feriereisende	Samlet feriereisende
Nord-Norge	342	51	393
Trøndelag	153	120	273
Vestlandet	387	96	481
Sørlandet	7	6	13
Østlandet	604	334	938
Oslo	318	7	325
Antall intervju totalt	1811	614	2425

Tabell 2 - Antall intervju i vintersesongen med feriereisende som har overnattet i regionen

Overnattingsregion	Norske feriereisende	Utenlandske feriereisende	Samlet feriereisende
Nord-Norge	414	49	463
Trøndelag	269	114	383
Vestlandet	504	85	589
Østlandet	583	312	895
Oslo	79	15	94
Sørlandet	479	15	494
Hurtigruten	200	75	275
Cruise	7	0	7
Utenfor Norge	188	6	194
Antall intervju totalt	1809	614	2425

